Duurzaamheidsbeleid Universiteit Maastricht

Werkgroep duurzaamheidbeleid UM, 26 mei 2008

Inleiding

Het nadenken over en handelen in termen van duurzaamheid is binnen de Universiteit Maastricht niet nieuw. Sinds jaar en dag bestaan er centraal, binnen de faculteiten en service centra en onder studenten initiatieven om duurzaamheidvraagstukken op de kaart te krijgen en te houden en hier ook zelf concrete uitvoering aan te geven.

Gedurende de afgelopen maanden is vanuit diverse geledingen de behoefte geuit om als universiteit helder aan te geven waar we in termen van duurzaamheid voor staan en voor gaan. Ook met de medewerkers- en studentgeledingen van de Universiteitsraad is hierover gesproken. Op basis hiervan heeft een ad hoc werkgroep zich gebogen over de inhoud van een bij de Universiteit passende duurzaamheidsmissie en de vertaling daarvan in een duurzaamheidsagenda 2008-2010. Deze werkgroep is gevormd door:

- Maya de Bruijn (milieu & vergunningen)
- Robert Coolen (hoofd inkoop)
- Bastiaan de Jong (student FdR)
- André Postema (CvB)
- Imre Tijsse Klasen (student FdCMW en lid Universiteitsraad)
- Annemarie van Zijl (ICIS)

Sustainability Statement Maastricht University

De voorgestelde duurzaamheidsmissie van de Universiteit Maastricht, tevens op te nemen op de website en in het jaarverslag, luidt als volgt:

We, the Maastricht University community, affirm our commitment to protect and enhance the environment through our learning, research, service and administrative operations. We seek to foster a community that sustains ecological systems and educates for environmental awareness, local action, and global thinking. We seek to incorporate environmental principles and environmentally responsible practices as fundamental and integrated components of all Maastricht University operations and programs. Our fundamental principles are to:

- *incorporate environmental concerns as a significant priority in university decision making;*
- *seek alternative practices and procedures to minimize negative impacts on the environment;*
- *conserve natural resources and restore environmental quality in our region;*
- *consider the social, economic and environmental impacts of Maastricht University's operational policies and foster a participatory process in developing these policies.*

Our decisions and actions will be guided by the University's Mission Statement, reflective of our resources, and informed by our Strategic Program. As a learning institution, we recognize that planning for sustainability will be an evolving practice.

Duurzaamheidsagenda

Om de duurzaamheidsmissie te vertalen in concrete activiteiten is geïnventariseerd wat vanuit de Universiteit Maastricht momenteel aan duurzaamheidsinitiatieven wordt ondernomen en wat we de komende jaren ter hand zouden moeten nemen om tot een versnelling te komen. Deze zijn verdeeld over de categorieën onderwijs, onderzoek, beheer en bewustwording.

ONDERWIJS	
Bestaande initiatieven	**Initiatieven 2008-2010**
Bachelorvakken duurzaamheid	Start Master duurzame ontwikkeling Start Minor duurzame ontwikkeling
Aantal 'groene' vakken, minores en tracks, waaronder de Master track duurzame ontwikkeling	Kennisuitwisseling via de School of Sustainability (zie onder onderzoek)

ONDERZOEK	
Bestaande initiatieven	**Initiatieven 2008-2010**
ICIS onderzoeksprogramma	Start School of Sustainability, waarin onderwijs van en onderzoek naar (internationale) duurzaamheidsvraagstukken centraal staan
Aantal onderzoekslijnen met een sterke duurzaamheidscomponent	

BEHEER	
Bestaande initiatieven	**Initiatieven 2008-2010**
ALGEMEEN	
Milieu(complex)vergunningen op orde	
Milieu Management Systeem op orde	
EMISSIES / ENERGIE	
Partner in MJA2 inzake energie-efficiency	Partner in MJA2+
Groene stroom UM-breed Warmtekrachtkoppeling azM	UM-breed aanwezigheidssensoren toiletten, spaarlampen

	Belasten eenheden naar werkelijk gebruik
Restwarmtegebruik in diverse panden	Inventarisatie / kosten-batenanalyse verbetermogelijkheden bestaand vastgoed

BOUWEN	
Beleid duurzaam bouwen	Inventarisatie / kosten-batenanalyse verbetermogelijkheden bestaand vastgoed
WATER	
Grijswatercircuit in 2 panden Diverse waterbesparende technieken	Inventarisatie / kosten-batenanalyse verbetermogelijkheden bestaand vastgoed
INKOOP EN OVERIGE	
Paragraaf milieueisen in Europese tenders en de UM algemene inkoopvoorwaarden	100% duurzaam inkopen op basis van de beschikbare SenterNovum criteria voor alle nieuw aan te besteden producten en diensten
100% eco (Utz Kapeh gecertificeerd) koffie	10% ecologische producten in de mensa
Chloorvrij gebleekt (print)papier	Printers standaard op 2-zijdig printen

BEWUSTWORDING	
Bestaande initiatieven	**Initiatieven 2008-2010**
Duurzaamheidshuisregels ICIS en inventarisatie duurzaamheidskansen Maastricht Graduate School of Governance	Project disseminatie duurzaamheidshuisregels – duurzaam gedrag
Inventarisatie duurzaam inkopen UM	AISHE audit bij 10 eenheden
	Duurzaamheidsparagraaf in jaarverslag en op website
	Toetsingscriteria voor duurzame besluitvorming opstellen en implementeren
	Uitwisseling best practices in VSNU-verband, met de gemeente Maastricht en met DSM

Implicaties en financiële dekking

Het naleven van de duurzaamheidsmissie en het ten uitvoer brengen van de duurzaamheidsagenda 2008-2010 heeft implicaties op allerlei niveaus. Op het niveau van individuele studenten en medewerkers, die worden ondersteund om in termen van duurzaamheid te denken en te handelen. Op het niveau van diverse eenheden binnen de Universiteit, waar in termen van gezamenlijk vastgestelde huisregels en verbeterplannen

alsook in termen van auditing een beroep op het collectief wordt gedaan. En op het niveau van de Universiteit als academische gemeenschap en als organisatie die bereid is haar bedrijfsvoering naar vermogen duurzaam in te richten.

Gegeven de duurzaamheidsagenda 2008-2010 wordt er voor gepleit te investeren in:

- *Masteropleiding duurzame ontwikkeling*. Deze maakt thans deel uit van de voorstellen in het kader van het portfoliomanagement onderwijs en kan in termen van ontwikkel- en opstartkosten hier ook uit worden gefinancierd.
- *School of Sustainability*. Hiervoor wordt vanuit ICIS een voorstel uitgewerkt die in het kader van het portfoliomanagement onderzoek zal worden ingediend. Afhankelijk van de omvang en de earning power van het voorstel is financiering vanuit het portfoliomanagement onderzoek beschikbaar.
- *Uitbreiding Meerjarenafspraken (MJA).* Hier wordt momenteel in VSNU-verband over gesproken. Financiële consequenties zullen neerslaan in de interne energietarieven en het huisvestingsfonds.
- *Inventarisatie c.q. kosten-batenanalyse verbetermogelijkheden bestaand vastgoed in termen van duurzaam bouwen, grijswatercircuits, restwarmtegebruik, spaarlampen en aanwezigheidssensoren*. Daar waar sprake is van positieve (integrale) businesscases kunnen de verbeteringen vanuit het huisvestingsfonds worden gefinancierd.
- *100% duurzaam inkopen*. Mogelijke prijsverhogingen komen ten laste van de afnemende eenheden. Niet uitgesloten is dat, vanwege centrale inkoop, deze verhogingen voor diverse categorieën van goederen en diensten (zeer) beperkt zullen blijven.
- *10% ecologische producten in de mensa*. Mogelijke prijsverhogingen komen ten laste van de gebruikers.
- *Printers standaard op 2-zijdig printen*. De hiermee gepaard gaande omzettings- en beheerkosten zijn minimaal.
- *Disseminatie duurzaamheidshuisregels en AISHE-audits*. ICIS wordt gevraagd belangstellenden actief te ondersteunen bij het ontwikkelen en vaststellen van de duurzaamheidshuisregels. Hiervoor wordt eenmalig een budget van € 10.000 uit Centrale Beleid beschikbaar gesteld. DHO wordt gevraagd een drietal pilot audits te doen in het kader van het Auditing Instrument for Sustainability in Higher Education (AISHE), vooralsnog eveneens eenmalig te financieren vanuit Centraal Beleid.
- *Duurzaamheidsparagraaf in jaarverslag en op website*. Dit wordt door MUO/M&C ter hand genomen.
- *Uitwisseling best practices in VSNU-verband, met de gemeente Maastricht en DSM*. Dit wordt door Maya de Bruyn en Robert Coolen ter hand genomen.